



**Szakmai beszámoló a 2023. évi
tevékenységről
Mezőkeresztes településen**

2. CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás szociális- és gyermekjóléti alapszolgáltatás, kötelezően ellátandó önkormányzati feladat.

Mezőkövesd székhellyel 23 településen biztosítjuk a Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatást, nyitva álló egyéb helyiségek, telephelyek találhatók:

- 3412. Bogács, Alkotmány út 5.
- 3422 Bükkábrány, II. András tér 1.
- 3413 Cserépfalu, Kossuth út 125.
- 3441 Mezőkeresztes, Dózsa György u. 57.
- 3421 Mezőnyárad, Szent István király út 105.
- 3418 Szentistván Széchenyi út 12.
- 3411 Szomolya, Szabadság tér 15.
- 3423 Tibolddaróc Széchenyi út 1.
- 3465 Tiszababolna, Fő út 113.
- 3646 Tiszavalk, Templom út 2.

A család- és gyermekjóléti szolgálatok a településeken jól frekvenciált, könnyen megközelíthető helyen találhatók.

A család- és gyermekjóléti szolgálat helyi családsegítője nyújt segítséget az igénybevevőknek. A folyamatos segítségnyújtás – családgondozás esetében, területi elosztás szerint kerül kapcsolatba a szolgáltatást igénylő a családsegítővel.

A szolgáltatást igénybevevők az első kapcsolatfelvétel alkalmával tájékoztatást kapnak a biztosított szolgáltatás tartalmáról, az ügyfél jogairól és az együttműködés lehetőségeiről.

A szolgálat személyi és tárgyi feltételei:

A gyermekjóléti szolgálatok személyi és tárgyi feltételeinek irányszámait és minimum normáit, a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.22.) NM. rendelet szabályozza 1. számú mellékletében.

A munkát elsősorban az alábbi jogszabályok alapján végzik a Szolgálat munkatársai:

- a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet.
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet.

Személyi feltételek:

A szolgálat személyi feltételei 2023. évben megfeleltek a jogszabályi követelményeknek, bár területünkön is érződött a szakember hiány, a településeken dolgozó kollégák plusz települések ellátásával az átmeneti szakember hiányos időszakot helyettesítéssel oldották meg. A tárgyévben valamennyi településen elláttuk a család- és gyermekjóléti alapellátás feladatait.

Tárgyi feltételek:

A szakmai egység jelenlegi elhelyezése a székhely intézményben és a nyitva álló helyiségekben egyaránt megfelel a jogszabályban előírtaknak. A családsegítők rendelkeznek a

munkájukhoz szükséges informatikai eszközökkel.

Szakmai tevékenység:

A Szolgálat ügyfélfogadása ügyfélfogadási rend alapján történik, ügyelet a nyitva tartási időben biztosítva van.

A családsegítők elérhetősége folyamatos, szolgáltatásaik ingyenesek. Az ügyfélfogadás időpontjai településenként kifüggesztésre kerültek.

A segítségnyújtás főbb formái között:

- információnyújtás,
- tanácsadás,
- ügyintézés,
- segítő beszélgetés,
- mentális gondozás,
- életviteli tanácsadás
- adományközvetítés
- közvetítés más intézmények szakemberek felé.

Családsegítést végeztek a családban jelentkező működési zavarok megoldása érdekében. A munkamód fókuszában az egyéni esetkezelés, segítő beszélgetés állt.

A család- és gyermekjóléti szolgálat alapvető feladata:

- Észlelő és jelzőrendszer működtetése.
- Szolgáltatások szervezése
- Kríziskezelés.
- Természetbeni/pénzbeli ellátásokhoz való hozzájutás segítése.
- Környezettanulmányok készítése.
- Általános tanácsadás: így szociális, életvezetési, mentális, háztartási gazdálkodási.
- Családgondozás gyermekekkel, családjukkal, egyénekkel, közösségfejlesztés, egyéni és csoportos készségfejlesztés, menekültek integrációját segítő szolgáltatás.
- Komplex gondozás a magzati kortól 99 éves korig (halálig, de előfordul az eltemetés segítése is) szociális segítői és gyermekjóléti tevékenységet lát el.

Családsegítő feladata:

- Figyelemmel kísérni a településen élő családok, gyermekek, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti és szociális ellátások, szolgáltatások iránti szükségletét, gyermekvédelmi vagy egyéb hatósági beavatkozást igénylő helyzetét,
- a jelzésre köteles szervezetek figyelmét felhívni jelzési kötelezettségük írásban – krízishelyzet esetén utólagosan – történő teljesítésére, veszélyeztetettség, illetve krízishelyzet észlelése esetén az arról való tájékoztatásra,
- tájékoztatni a jelzőrendszerben részt vevő további szervezeteket és az ellátási területén élő személyeket a veszélyeztetettség jelzésének lehetőségéről,
- fogadni a beérkezett jelzéseket, felkeresni az érintett személyt, illetve családot, a jelzés érkezése utáni legkorábbi időpontban és a szolgáltatásairól tájékoztatást adni,

- a probléma jellegéhez, a veszélyeztetettség mértékéhez, a gyermek, az egyén, a család szükségleteihez igazodó intézkedést tenni a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve a veszélyeztetettség megszüntetése érdekében,
- veszélyeztetettség esetén kitölteni a gyermekvédelmi nyilvántartás vonatkozó adatlapjait, az intézkedések tényéről tájékoztatni a jelzést tevőt, feltéve, hogy annak személye ismert, és ezzel nem sérti meg a Gyvt. 17. § (2a) bekezdése szerinti zárt adatkezelés kötelezettségét.

Kapcsolatot tart: Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálattal.

A hivatalos ügyek intézése során:

- segítséget nyújt a szolgáltatást igénybe vevők ügycincé hatékony intézéséhez
- tájékoztatást nyújt az igénybe vehető jogi képviselő lehetőségéről
- a gyámhivatal, valamint a család- és gyermekjóléti központ felkérésére a gyermekvédelmi nyilvántartás megfelelő adatlapját kitöltve környezettanulmányt készít.
- a gyámhivatal felkérésére tájékoztatást nyújt az örökbefogadott gyermek fejlődéséről, körülményeiről és a családba való beilleszkedéséről
- a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást nyújt,
- az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését biztosítja.

A fokozatosság elve:

A gyermekvédelmi alapellátás keretében a gyermekek és családjaik együttműködése az önkéntességen alapul. Önkéntes megkeresés, illetve a jelzőrendszer által történt jelzés alapján kerül elsősorban kapcsolatba a családokkal a segítő.

Az alapellátásban történő családgondozás esetén a családsegítő havonta kötelezően 3 személyes találkozást megszervez és dokumentál, a jogszabálynak megfelelően.

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás a problémákat komplex módon kezeli, tevékenységét ügyfélfogadás és családlátogatás keretében végzi.

A segítő szolgáltatás a kliens otthonában, családi környezetében tett látogatásokon és a család- és gyermekjóléti szolgálatban folytatott segítő beszélgetés és segítő tevékenységek útján valósul meg.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgáltatás munkatársai, gondozási tevékenységük egy jelentős részében, a Család- és Gyermekjóléti Központtal együttműködve, a határozatban együttműködésre kötelezett családokban élő gyermekek veszélyeztetettségének megszüntetésében működnek közre. Ezekben az esetekben a családsegítővel történő együttműködés nem önkéntes a kliens részéről.

Veszélyeztetettség: olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult - állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

A gyermekek **környezeti veszélyeztetettsége** magában foglalja a nevelési problémákat, szülők család életviteli problémáit, a családi konfliktusokat, a szülők betegségét, a családon belüli bántalmazást, a családon belüli elhanyagolást, egyéb személyek rokonok általi veszélyeztetést, iskolai kirekesztést, erőszakot, az elégtelen lakáskörülmények, kilakoltatás

veszélye, munkanélküliség elmeit

A **magatartási veszélyeztetés** a gyermekintézménybe való beilleszkedés nehézségét, antiszociális viselkedést, drogfogyasztás, alkoholfogyasztás, játékszenvedély, csavargás, tankötelezettség elmulasztása kategóriáit foglalja magába.

Az **egészségügyi veszélyeztetés** a tartós betegség, fogyatékoság, magatartás és tanulási zavar elemeit tartalmazza, valamint önálló kategória az **anyagi veszélyeztetettség** mérése az általunk gondozott gyerekek körében.

A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszély esetén a család- és gyermekjóléti szolgálat haladéktalanul, a Család- és Gyermekjóléti Központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot a hatóság intézkedésére.

Mezőkeresztes település forgalmi adatai 2023. évben

Mezőkeresztes tekintetében **128 fővel volt együttműködési** megállapodás kötve, amely **30 családot érintett**.

A szolgálatnál megjelent személyek korcsoport szerinti megoszlás eltérést mutat abban a tekintetben, hogy miként vette igénybe a szolgáltatást, azaz gondozott-e vagy csak egyszer kereste fel a szolgálat családsegítőjét.

Az együttműködési megállapodás által érintett személyek többnyire kiskorúak. A megállapodásokat általában az egyik szülővel kötjük, így a nagykorúak száma a gyermekek szüleit jelenti néhány kivétellel.

Feltűnően alacsony a 60 év feletti aránya a gondozottak körében, ami nem jelenti ezen korosztály gondozásból történő kimaradását. A forgalmi adatok egyszeri esetkezeléseinek számából egyértelműen kiderül, hogy a korosztály megjelenik a szolgáltatásnál, de a kistérség területén működő idős korúak számára biztosított szociális ellátórendszer az esetek többségében megoldja az idős emberek problémáit, így csupán szolgáltatás közvetítés történik.

Egyszeri esetkezeléssel 179 esetben kellett közreműködnünk, ezekben az esetekben információnyújtás, tanácsadás, segítő beszélgetés, hivatalos ügyek segítése történt, illetve iskolai mulasztások miatti családlátogatásokra került sor.

A szolgálatnál megjelent személyek

Szolgáltatást igénybe vevők száma	megállapodás alapján				egyszeri alkalommal			
	0-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	felnőtt	0-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	felnőtt
Mezőkeresztes	29	27	19	53	5	16	12	146

A családsegítés a felnőttek esetében elsősorban kríziskezeléseket és egyéb szociális alapszolgáltatásokhoz, segélyekhez való hozzájutás segítését jelentette.

Az újként jelentkezett gondozási esetekben a családok voltak nagyobb számban.

A kapcsolatfelvételek többségében, a jelzőrendszer általi kezdeményezésre indultak.

A család- és gyermekjóléti szolgálat a gondozottak mellett nagyszámban végez egyszeri segítői munkát is. Az éves forgalmi adatok tükrözik a családsegítők egész évben végzett munkáját, a gondozottak és az egyszeri esetkezelésben részesültek is szerepelnek az adatokban.

Mezőkeresztesen 2023-ban a forgalmi adat alapján **349 fő** ellátása történt a család- és gyermekjóléti szolgálatnál.

Az év során **alapellátott és vegyes (alapellátott és védelembe vett gyermek is van) családokban 75** gyermek volt gondozásban. **Védelembe vétel alatt 24** gyermek állt **Ideiglenes hatállyal elhelyezett** gyermekek száma **3 fő**.

Együtműködési megállapodás alapján a szolgáltatást igénybe vevők gazdasági aktivitása:

Gazdasági aktivitás	Fő
Foglalkoztatott	14
Munkanélküli	24
Inaktív	30
Ebből nyugdíjas	1
Ebből tanuló	13
Eltartott 14 év alatti	60
Összesen	128

A szolgálatnál gondozott személyek gazdasági aktivitását vizsgálva megállapítható, hogy a felnőttek többsége munkanélküli, vagy inaktív. Az inaktívakhoz tartoznak GYFS-en, GYET-en lévők és a 15 éves vagy idősebb tanulók is.

Együtműködési megállapodás alapján a szolgáltatást igénybe vevők legmagasabb iskolai végzettsége:

Iskolai végzettség	Fő
Általános iskola 8 osztályánál kevesebb	76
Általános iskola 8 osztálya	36
Befejezett szakmunkás képző iskola, szakiskola	11
Befejezett középiskola	5
Befejezett gimnázium	0
Összesen	128

Az **iskolai végzettség** szerint, ha a gyerekeket nem vesszük figyelembe, akkor azt lehet megállapítani, hogy a gondozásban lévő családok felnőttjeinek döntően alacsony az iskolai végzettsége.

Elmondható, hogy a kliensek alacsony iskolai végzettsége, mikro-társadalomban elfoglalt helye miatt nagyfokú segítségre szorulnak és hosszú gondozási folyamatnak kell eltelnie ahhoz, hogy egy család életében változás álljon be.

Együtműködési megállapodás alapján a szolgáltatást igénybe vevő családok összetétele

Családi összetétel	Családok száma
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	4
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1-2 gyermekkel	6
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 3 vagy több gyermekkel	11
Egy szülő/ törvényes képviselő 1-2 gyermekkel	4

Egy szülő/ törvényes képviselő 3 vagy több gyermekkel	5
Összesen	30

Veszélyeztetett kiskorúak adatai

Okok	Érintett gyermekek száma
Nyilvántartott veszélyeztetett kiskorúak száma	123
Környezeti főcsoport	75
Ebből	
Lakhatási probléma	0
Szülők egészségi problémái	0
Családi szerkezeti	9
Szülők, család életvitele, életvezetési problémája	30
Gyermekekkel szembeni rossz bánásmód	
családon belüli fizikai	0
bántalmazás lelki	0
szexuális	0
gyermek elhanyagolása fizikai	21
lelki	15
Magatartási főcsoport	35
Ebből	
Drogfogyasztás	0
Csavargás	0
Egészségi főcsoport	6
Ebből	
magatartás és tanulási zavar	1
Anyagi főcsoport (érintett gyermekekre vonatkozólag)	7
Családok száma, amelyekben a veszélyeztetett kiskorúak élnek	30
Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév 12.31-én	123

Mezőkeresztesen **99 fő veszélyeztetett kiskorút** tartunk nyilván.

A nyilvántartott veszélyeztetettségi okok alapján a legtöbb gyermek környezeti (értve itt a lakó és családi környezet) és magatartási veszélyeztetettség miatt volt nyilvántartva.

A családokat szinte minden esetben több probléma együttes fennállása jellemzi.

2023-ban Mezőkeresztesen a legtöbb gyermeket érintő probléma a családi kapcsolati rendszerből került felszínre, illetve magas számú a magatartás és teljesítményzavar, igazolatlan hiányzás.

Magas a gyermeknevelési problémák száma. Ez egyfolyamta, amely gyakorlatilag a gyermek serdülő korával csúcsosodik ki. A háttérben valamilyen szinten egy elhibázott, következtelen nevelési mód áll.

Jellemző hogy mindig fellelhető hibás működési zavar a családban (hibás érzelmi, viselkedési modellek a környezet részéről), fennál a családi légkör rejtett vagy nyílt zavara, mely mentálisan is betegít, illetve probléma, hogy a szülő nem mindig partnere a nevelési oktatási intézménynek a gyermek nevelésében.

A szülő és a család életvitele, a szülők sokszor negatív mintával szolgálnak gyermekeiknek,

amit a gyermekek a szocializációjuk során magukba szívnak.

A családsegítő munkatársak leggyakrabban terepen dolgoznak, a családokat az otthonukban keresik fel. Családlátogatás kívül leggyakrabban a tanácsadás, segítő beszélgetés, információnyújtás, ügyintézés fordul elő segítő tevékenységként.

Információ nyújtásra, ügyintézésre, életvezetési tanácsadásra szinte valamennyi gondozott családnál szükség van. Gyakran támogatja a családgondozó a szülőket életvezetési tanácsadással, segítő beszélgetéssel.

Együttműködési megállapodás alapján a szolgáltatást igénybe vevők elsődleges problémájuk szerint

Elsődleges probléma	
A probléma típusa	Családok száma
Életvitel	13
Családi, kapcsolati konfliktus	3
Családon belüli bántalmazás	1
Elhanyagolás	3
Ebből oktatási, nevelési elhanyagolás	3
Gyermeknevelési	5
Gyermekintézménybe való beilleszkedési nehézség	0
Magatartászavar, teljesítményzavar	1
Fogyatékosság, retardáció	0
Lelki, mentális, pszichiátriai betegség	0
Szenvedélybetegség	1
Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	0
Anyagi	0
Összesen	30

A kliensekkel történő kapcsolattartás módjai:

- Családlátogatás, melynek során a klienst otthonában keressük fel. A szociális segítőmunka során valamennyi család esetében legalább havi három személyes találkozást kell megszervezni és dokumentálni,
- Személyes megkeresés az intézményben.
- Telefonon történő kapcsolattartás.

A segítséget igénylő családok szociális és mentális gondozásánál a cél az, hogy egy meghatározott ideig tartó, folyamatos segítő kapcsolatot alakítsunk ki, illetve tartsunk fenn annak érdekében, hogy a kapcsolatot igénylő fél problémái feltárhatókká, megfogalmazhatókká, ezáltal megoldási lehetőségei kialakíthatóvá váljanak. A problémamegoldás stratégiái, módjai az együttműködés folyamatában alakulnak ki.

Szakmai tevékenység az év folyamán

Szakmai tevékenység	Halmazott adat
Információ nyújtás	80
Segítő beszélgetés	123
Tanácsadás	150
Ügyintézéshez segítségnyújtás	210
Kríziskezelés	0
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez, pénzübeli, természetbeli	0
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	0
Ésetkonzultáció	0
Szakmaközi megbeszélés	14
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	2
Családlátogatás	1096
Adományközvetítés	10
Összesen	1688

A családsegítő észlelő- és jelzőrendszer által küldött jelzések száma

Megnevezés	0-17 év	Nagykorú
Egészségügyi szolgáltató	5	3
Ebből védőnő	4	3
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	0	0
Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtók	12	0
Köznevelési intézmény, szakképző intézmény	34	0
Rendőrség	4	0
Önkormányzat, jegyző	3	0
Gyermekev. és gyámügyi feladatkörben eljáró várm. kormányh.	1	0
Összesen	63	3
Érinett személyek száma	56	3

Összesen 63 jelzés érkezett a szolgálathoz. A küldött jelzések alapján a közoktatási intézményekből érkezett 29 jelzés, iskolai magatartási problémák illetve igazolatlan hiányzások miatt.

A védőnői jelzések és óvodai jelzések a gyermekek elhanyagolásáról, hiányos gondoskodásról, oltások elmaradásáról, a szülői együttműködés hiányáról, rossz szociális válsághelyzetben lévő családokról szólnak.

A kisgyermekek körében problémaként elsősorban a szülők helytelen életvitele, szegénység, a szülők magartása, a gyermekek egészséges fejlődéséhez szükséges otthoni körülmények, higiénia hiánya jelenik meg.

Az iskolás korú gyermekek iskolai hiányzásai jelentenek veszélyt a megfelelő szellemi fejlődésükre, a motiválatlanság a tanulásban, az otthoni alkalmatlan körülmények az órákra való felkészüléshez, a tartalmatlan szabadidő eltöltése, ingerszegény környezetben való nevelkedés.

Rendőrségtől érkezett jelzések magas száma is mutatja, hogy a szülők legtöbbször a gondozott gyermekek számára negatív példát mutatnak, ők maguk is helytelen életvitelt folytatnak.

Szoros, élő kapcsolatot alakítottunk ki a jelzőrendszer tagjaival. A gyermekvédelmi rendszer működéséhez elengedhetetlen az iskola, gyermekorvos, orvos, óvoda, védőnők, rendőrség közreműködése. A gyermekek jogainak megvalósulása együttes cselekvést, együttes gondolkodást vár a gyermekvédelem valamennyi szereplőjétől.

HATÁROZATI JAVASLAT

**Mezőkeresztes Város Önkormányzata Képviselő-testületének
...../2024.(.....) határozata
a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ által
Mezőkeresztes városban 2023. évben végzett szakmai munkáról szóló beszámolóról**

Tárgy: A Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ által Mezőkeresztes városban 2023. évben végzett szakmai munkáról szóló beszámoló

Mezőkeresztes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ által Mezőkeresztes városban 2023. évben végzett szakmai munkáról szóló előterjesztést és az alábbi döntést hozza:

Mezőkeresztes Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Mezőkövesdi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermekjóléti Központ által Mezőkeresztes városban 2023. évben végzett szakmai munkáról szóló beszámolót elfogadja.

Felelős: Majoros János polgármester
Szarka Melinda intézményvezető

Határidő: 2024. május 31.

